

[Bording.]

I Fjor gennemførte vi Udvalgets Nedsættelse, og da afviste Ministeriet pure alle andre Foranstaltninger, skønt vi den Gang sagde akkurat det samme som nu: Der skal Penge til, og Pantegælden skal der ogsaa røres ved. Men hvem var det, der stod fast og stejlt? Det var den højtærede Landbrugsminister. Det er ikke min Skyld, at han har gjort de næste Skridt, at han i Efteraaret kom med Millionerne og nu lader Staten tage Risikoen. Det er ikke min Skyld, det vil jeg heller ikke have Tak for, men jeg vil have Lov til at takke den højtærede Minister, fordi han har gjort disse Skridt, paa Trods af mit Arbejde, men af andre Aarsager.

Det tredje Skridt, der i Vinter er gjort, er efter mit Skøn alt for lille, men det er af meget stor principiel Betydning. I Efteraaret udtalte Ministeren: Staten maa ingen Risiko faa. Og efter Ministerens Forslag vil Staten heller ikke faa nogen Risiko, før det viser sig, at Manden, som har laant, ikke kan betale, at Kautionisten ikke kan betale, og at Bankerne ikke kan betale. Først derefter indtræder Statens Risiko; men saa vil enhver erkende, at saa er der slet ingen Risiko. Det, der er sket, er, at vi er kommet et lille Skridt ad den Vej, og jeg haaber, Ministeren vil fortsætte ad denne rigtige Vej, som han er inde paa — altsaa ikke ved min Paavirkning.

Angaaende vort Forslag om Moratorium for Statshusmænd vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at vi har aldrig hævdet, at der bør gennemføres et saadant Moratorium for alle Statshusmænd. Der staar udtrykkeligt i vort Forslag, at et Moratorium kun skal gennemføres for dem, der har faaet Brug i den Periode, hvor vi har haft den lave Krone; der skal slet ikke gennemføres enslydende Bestemmelser for alle Statshusmænd; overfor Afdragene forekommer det mig, at man meget vel kan gennemføre en saadan generel Foranstaltning, men overfor Renteydelsen staar der i vort Forslag, at saadan Henstand gives efter Indstilling af Amsraadet og Jordlovsudvalget, altsaa efter Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde.

Jeg vil gerne spørge den højtærede Landbrugsminister, om han administrativt vil give disse Lettelser; der findes i Hundredvis af Statshusmænd, som venter paa en Afgørelse, jeg faar Dag efter Dag Breve med Forespørgsler om, hvordan det gaar med denne Sag. Vil den højtærede Minister administrativt give saadanne Lettelser, saaledes at den Restance, de paagældende er

kommet i, bliver fordelt over et længere Aaremaal. Hvis der blot er Tale om en Udsættelse fra Termin til Termin eller fra Aar til Aar, er det efter mit Skøn af meget ringe Værdi.

Med disse Ord skal jeg anbefale mine Meningsfæller at undlade at stemme for de Radikales Ændringsforslag, fordi jeg betragter det som en Forpligtelse for at opnaa det mest mulige ved de Ændringsforslag, som er sillet af Landbrugsministeren og tiltraadt af Flertallet.

A. C. D. Petersen: Det ærede Medlem Hr. Bording følte sig brøsthølden over, at jeg havde sagt, at det ærede Medlem og hans Parti havde forsøgt at gøre Statens Risiko saa stor som muligt. Det er rigtigt, at jeg sagde det, og det ærede Medlem indrømmede ogsaa selv, at man fra hans Side havde forsøgt at faa Statens Risiko til at blive 50 pCt. af Tabet, medens der i det oprindelige Lovforslag ikke var Tale om nogen Risiko for Staten, idet man dér krævede fuld bankmæssig Sikkerhed, og medens Landbrugsministerens Ændringer gaar ud paa, at Staten tager 25 pCt. af Risikoen. Naar dette er det faktiske Forhold, saaledes som det ærede Medlem allerede har indrømmet, kunde jeg føle mig fristet til at spørge: Tror det ærede Medlem da, at det var muligt at faa Risikoen for Staten gjort endnu større end 50 pCt.? Det ærede Medlem maa indrømme, at han kun har faaet de 25 pCt., og det vil da sikkert være endnu vanskeligere at faa det op til 50 pCt.

Det ærede Medlem talte om, at de Kriseforslag, vi fra konservativ Side var gaaet ind for, kunde man ikke betjene sig af overfor Tyskland, og saa nævnte det ærede Medlem forskellige handelsmæssige Forhold. Men det ærede Medlem har jo selv benyttet en saadan Fremgangsmaade som den, vi foreslaar, overfor Tyskland og opnaaet et godt Resultat for Afsætning af danske Landbrugsprodukter, og den nuværende Regering har ogsaa benyttet den samme Fremgangsmaade overfor Spanien og dér opnaaet et Resultat, der ligeledes kommer det danske Landbrug til gode. Vi har altsaa baade den forrige og den nuværende Regerings Erkendelse af — og de har givet os Beviser for —, at vort Forslag kan anvendes.

Det ærede Medlem kom ikke ind paa en Betragtning, som jeg gjorde stærkt gældende ved første Behandling, idet jeg ikke alene talte om Betydningen af de Forhandlinger, der kunde føres paa Grund-